

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/88

T.C
YARGITAY
HUKUK GENEL KURULU

Esas No. 2024/10-404

Karar No. 2025/632

Tarihi: 15.10.2025

- SGK'NIN SÜRESİ İÇERİSİNDE ÖDENMEYEN PRİM VE DİĞER ALACAKLARI
- KURUM ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMININ ALACAĞIN DOĞDUĞU TARİHTE YÜRÜRLÜKTE OLAN YASAYA GÖRE BELİRLENECEĞİ
- PRİM ALACAKLARI KONUSUNDA ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNİN ŞİRKET YÖNETİM KURULU ÜYELERİ DE DAHİL OLMAK ÜZERE ÜST DÜZEYDEKİ YÖNETİCİ VEYA YETKİLİLERİ İLE KANUNİ TEMSİLCİLERİ KURUMA KARŞI İŞVERENLERİ İLE BİRLİKTE MÜŞTEREKEN VE MÜTESELSİLEN SORUMLU OLDUĞU

ÖZETİ: Sonuç olarak belirtilmelidir ki, Kurumun süresi içerisinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsil zamanaşımı, diğer bir ifade ile zamanaşımının süresi ve başlangıç tarihi alacağın doğduğu, tahakkuk ettirildiği (muaccel olduğu) tarihte yürürlükte bulunan kurallara göre belirlenir. Ayrıca belirtmek gerekir ki asıl borçlu işveren Kurum alacaklarıyla ilgili zamanaşımı konusunda hangi esaslara tâbi ise aksine açık düzenleme bulunmadığından onunla birlikte şahsi sorumluluğu kabul edilenler de aynı esaslara tâbidir. Buna göre Kurumun prim alacağı için tek zamanaşımı süresi söz konusudur (Mahmut Kabakcı, Sosyal Sigorta Prim Borçlarından Şahsi Sorumluluk, İstanbul 2019, s. 484). Görüldüğü üzere prim alacağının tahakkuk ettiği ve ödenmesi gereken dönemde özel hukuk tüzel kişilerinin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil

olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olup 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra oluşan prim borçları yönünden işveren ile birlikte müteselsilen sorumluluk koşullarının oluşması için şirketin yönetim kurulu üyesi olunması yeterli görülmüş bunun yanında ayrıca üst düzey yönetici, yönetim kurul başkanı veya başkan yardımcısı gibi ünvan taşınması veya başka bir anlatımla ayrıca şirketin temsil ve ilzam yetkisine sahip yönetim kurulu üyesi olunması aranmamıştır.

506 sayılı Kanun'un 80. maddesi ve 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinde ayrıca “haklı bir sebep olmaksızın” ifadesine yer verilmiştir. Buna göre kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri yönünden primlerin ödenememesi haklı bir nedene dayanmakta ise prim borcundan ötürü şahsen sorumlu tutulamazlar. Diğer bir anlatımla prim borcundan müteselsilen sorumlu olan üst düzeydeki yönetici ve yetkililer borcun haklı nedenle ödenemediği savunmasında bulunabilirler ve haklı nedenin varlığı hâlinde prim borcundan dolayı Kuruma karşı işverenle birlikte müteselsilen sorumlu tutulamazlar.

Haklı nedenlerin neler olduğu konusunda gerek 506 sayılı Kanun'da gerekse 5510 sayılı Kanun'da bir açıklık bulunmamaktadır. Hangi hâllerin haklı sebep teşkil ettiği, her olaydaki özel koşullar ile hukuki ve maddi olgulara göre değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme yapılırken diğer kanunlardaki düzenlemelerden yararlanılmalı ve özellikle sosyal güvenlik hukuku ilkeleri göz önünde tutulmalıdır.

Taraflar arasındaki haczin kaldırılması davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı Sosyal Güvenlik Kurumu vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece

Mahkemesi kararı kaldırılıp düzeltilerek yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 10. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra temyiz incelemesi sırasında duruşmanın düzenlendiği 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesinin direnme kararının temyizini kapsamadığı, direnmenin düzenlendiği aynı Kanun'un 373. maddesinde ise duruşmaya yer verilmediği gözetildiğinde direnme kararlarının temyiz incelemesinde duruşma yapılamayacağı kabul edilerek davacı vekilinin duruşma isteğinin reddine karar verilerek Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı asıl; davalı Kurum tarafından dava dışı Raks Elektronik San. ve Tic. A.Ş'nin 1998-2005 yılları arasındaki döneme ilişkin prim, işsizlik sigortası primi ve damga vergisi borçlarından dolayı banka hesaplarına haciz konulduğunu tesadüfen öğrendiğini, yaptığı başvuru üzerine Kurum tarafından dava dışı şirketin borçları nedeniyle hakkında icra takibi yürütüldüğünün bildirildiğini, 14.04.2006 tarihinde şirketteki görevinde istifa ettiğini, 30.08.2005 tarihi itibarıyla şirketle olan ilişkisinin fiilen bittiğini, öte yandan dava konusu borca ilişkin kendisine tebligat yapılmadığını, dava dışı şirkete ait zamanaşımına uğrayan borçlar nedeniyle adına ödeme emri düzenlenmediği gibi şirket adına aciz vesikası da alınmadığını ileri sürerek kendisine ait banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasını talep etmiş; davacı vekili 04.07.2017 tarihli dilekçesinde ise; dava dışı şirketin borçlarından dolayı haksız ve hukuka aykırı olarak müvekkili adına gönderilen ödeme emirlerinin iptali ile müvekkilinin banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı Sosyal Güvenlik Kurumu (Kurum/SGK) vekili; davacının 26.03.1998-08.11.2005 tarihleri arasında dava dışı şirkette yönetim kurulu üyesi olduğundan dava dışı şirketin bu döneme ait borçlarından sorumlu olduğunu, dava dışı şirket hakkında icra takibi yürütüldüğünü, ödeme emirlerinin usulüne uygun tebliğ edildiğini, davacının borçtan haberdar olmadığına dair iddiasının doğru olmadığını, zamanaşımı süresinin de dolmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

A. İlk Derece Mahkemesinin Birinci Kararı

İlk Derece Mahkemesinin 08.03.2018 tarihli ve 2016/351 Esas, 2018/78

Karar sayılı kararı ile; 20.04.2010 tarihindeki haciz bildiriminden sonra davalı Kurum tarafından zamaşımasını kesen bir işlem yapılmadığından zamaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle davanın kabulü ile davalı Kurum tarafından 1999/50001 takip sayılı dosyadaki alacağı nedeniyle davacının banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.

B. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Kurum vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

C. Bölge Adliye Mahkemesinin Birinci Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin 25.04.2019 tarihli ve 2018/1530 Esas, 2019/623 Karar sayılı kararı ile; haczin hangi tarihte, hangi banka hesabına konulduğuna ilişkin tüm kayıtlar getirtilerek zamaşımını kesen herhangi bir işlem bulunup bulunmadığı denetlenmek suretiyle infaza elverişli karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak davanın yeniden görülmesi için dosyanın mahkemesine iadesine karar verilmiştir.

D. İlk Derece Mahkemesinin İkinci Kararı

İlk Derece Mahkemesinin 20.02.2020 tarihli ve 2019/117 Esas, 2020/85 Karar sayılı kararı ile; dava dışı şirketin yönetim kurulu üyesi olan davacı adına düzenlenen yirmidört adet ödeme emrinin davacı tarafından tebliğ alınmasıyla kesinleştiği, üst düzey yönetici olan ve imza yetkisine sahip bulunan davacının icra takiplerinde sorumluluk dönemi olduğu belirtilen 26.03.1998-08.11.2005 tarihleri arasında dava dışı şirketin prim borçlarından sorumlu olduğu, ödeme emrine konu borç nedeniyle 05.07.2004 tarihinden itibaren farklı banka hesaplarına haciz bildirimini gönderildiği, ancak davacıya tebliğ edilen ödeme emirlerine ilişkin 20.04.2010-10.10.2017 tarihleri arasında 6183 sayılı Kanun'un 102. maddesine göre zamaşımını kesen bir işlem yapılmadığından dava konusu alacağın zamaşımına uğradığı gerekçesiyle davanın kabulü ile davalı Kurum tarafından 1999/50001 takip sayılı dosyadaki alacağı nedeniyle davacının banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Kurum vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 24.12.2020 tarihli ve 2020/1240 Esas, 2020/1917 Karar sayılı kararı ile; dava dışı şirketin yönetim kurulu üyesi olan davacının yirmidört adet ödeme emrini tebliğ almasıyla kesinleştiği, 26.03.1998-08.11.2005 tarihleri arasında üst düzey yönetici ve imza yetkisine sahip olması nedeniyle bu döneme ait prim borçlarından sorumlu olduğu, öte yandan davacı hakkında 20.04.2010 tarihinde maaş haczi uygulandığı, 25.07.2017 tarihinde

kesintilerin başladığı, bu itibarla zamanaşımın kesildiği tarih gözetildiğinde tahsil zamanaşımının söz konusu olmadığı gerekçesiyle davalı Kurum vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılıp düzeltilerek yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; “...Eldeki davada ise, kendisi hakkında konulan hacizlerin kaldırılması talebi ile davasını açan davacının yargılama aşamasında hacizlerin kaldırılması ile birlikte, kendisi hakkında çıkartılan ödeme emirlerinin de iptalini talep ettiği anlaşılmakta olduğundan, öncelikle HMK’nın 31. Maddesi hükümlerine uygun şekilde, davacıdan istenecek açıklama ile talebinin net olarak belirlenmesinden sonra, ödeme emirlerinin tebliğleri ve hak düşürücü süreler irdelenmeli ve davacı hakkında kesinleşen takiplerin varlığının araştırılması ile davalı kurumca yapılan işlemlerin ve konulan hacizlerin şekil ve dayanakları ile sorumluluk bakımından, davacının şirketteki hukuki konumu gereği 506 sayılı Yasanın 80. Maddesi hükümlerine göre, sorumluluk şartlarının doğup doğmadığı ile istifası üzerinde durularak, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde eksik araştırma ve yanılığlı değerlendirme ile karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...” gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dava dilekçesinde açıkça haczin kaldırılmasının talep edildiği, ilk derece mahkemesince haczin kaldırılmasına dair verilen kararın davacı tarafça istinaf edilmediği anlaşıldığından davacının talebinin açıklattırılmasını gerektirir belirsizlik bulunmadığı, ayrıca ilk derece mahkemesinin gerekçeli kararında taraflar lehine usuli kazanılmış hak oluşturan hususların olması nedeniyle yeniden araştırma yapılmasında hukuki yararın ve usuli olanağın bulunmadığı, bozma kararında uyumsuzluk zamanaşımı ve bunu kesen nedenler kapsamında haczin yasaya uygun olup olmadığı noktasında toplandığından buna ilişkin incelemenin hata içerip içermediğine ve neden yeterli bulunmadığına dair değerlendirme yapılmadığı, soyut ifadeye dayalı araştırmaya yönelik bozma kararına uyulmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Direnme kararına karşı süresi içinde davacı vekilince temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; prim borçlarının zamanaşımına uğradığını, davalı Kurum

tarafından müvekkiline gönderilen yirmidört adet ödeme emrinin usulüne uygun tebliğ edilmediğini, bu nedenle ödeme emirlerinin kesinleşmediğini, müvekkilinin dava dışı şirkette hissedar veya yönetim kurulu üyesi olmadığını, bu durumda borçlu olmadığının tespiti gerektiğini, mahkemece bu hususları dikkate alınmadığını, dava dışı şirketin kayıt ve defterlerinin incelenmesi hâlinde müvekkilinin şirketle hukuken bir bağının bulunmadığının görüleceğini, beyan dilekçeleri gözetilmeksizin karar verildiğini ileri sürerek direnme kararının bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda dava dilekçesinde haczin kaldırılmasını, yargılama sırasında ise ödeme emirlerinin iptalini de talep eden ve İlk Derece Mahkemesince haczin kaldırılmasına dair verilen karara yönelik istinaf başvurusunda bulunmayan davacıdan Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 31. maddesi gereği istenecek açıklamayla talebinin net olarak belirlenmesinin ve bozma kararında belirtilen araştırma ve incelemeler yapılarak sonucuna göre karar verilmesinin gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 31. maddesi

2. Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun (506 sayılı Kanun) 80. maddesinin 1, 5 ve 12. fıkraları ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun (5510 sayılı Kanun) 88. maddesinin 1, 16 ve 20. fıkraları ve 93. maddesi

3. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un (6183 sayılı Kanun) 58. maddesinin 1. fıkrası ve 102. maddesi

4. Mülga 818 sayılı Borçlar Kanun'un (818 sayılı Kanun) 74, 125, 128 ve 132. maddeleri

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle konuya ilişkin yasal düzenlemeler ve hukuki kavramların ortaya konulmasında yarar bulunmaktadır.

2. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Hâkimin davayı aydınlatma ödevi" başlıklı 31. maddesine göre; "Hâkim, uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, maddi veya hukuki açıdan belirsiz yahut çelişkili gördüğü hususlar hakkında, taraflara açıklama yaptırabilir; soru sorabilir; delil gösterilmesini isteyebilir".

3. Hâkimin davayı aydınlatma ödevi olarak ifade edilen bu düzenleme ile doğru hüküm verebilmesi ve maddi gerçeğin bulunabilmesi amaçlanmıştır. Düzenlemede her ne kadar "açıklama yaptırabilir" denilmişse de bunun, hâkimin davayı aydınlatması için bir "ödev" olduğunu kabul etmek gerekir. Çünkü davayı aydınlatma ödevi sayesinde hâkim, iddia ve savunmanın doğru ve tam olarak

anlaşılmasını sağlayacak ve bu şekilde doğru olmayan bir kararın verilmesini önleyecektir (Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, Muhammet Özekes, Medeni Usul Hukuku, Ankara, Onbirinci Baskı, 2011, s.248 vd).

4. Görüldüğü üzere hâkimin davayı aydınlatma ödevine ilişkin 31. maddede, hâkimin uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, maddi veya hukuki açıdan belirsiz ya da çelişkili gördüğü konular hakkında taraflara açıklama yaptırabileceği, soru sorabileceği, kanıt gösterilmesini isteyebileceği belirtilmiştir.

5. Gelineen noktada ödeme emrinin iptali davasına yönelik açıklama yapmak gerekmektedir.

6. Türk sosyal sigortalar sistemi, ağırlıklı olarak prim rejimine dayanmaktadır. Kurumun sosyal sigorta yardımlarını sağlaması, en önemli gelir kaynağı olan sigorta primlerinin zamanında ve eksiksiz ödenmesine bağlıdır.

7. Gerek uyuşmazlık konusu borcun ait olduğu dönemde yürürlükte bulunan mülga 506 sayılı Kanun'un 80. maddesi, gerekse 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesi primlerin zamanında ve düzenli olarak tahsilini sağlamaya yöneliktir. Anılan maddeler uyarınca işveren bir ay içinde çalıştırdığı sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanacak primi ücretlerinden kesmeye ve kendisine ait prim tutarlarını da ekleyerek en geç ertesi ayın sonuna kadar Kuruma ödemeye mecburdur.

8. Mülga 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinin 5. fıkrası Kurumun prim gelirleri, idari para cezaları, gecikme zamları ve katılım paylarının tahsili ile ilgili olup "Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır." şeklinde düzenlenmiştir. 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin 16. fıkrasında da aynı yönde hüküm bulunmaktadır. Ayrıca 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kuruma İlişkin Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 37. maddesinde süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idari para cezaları, gecikme zamları ile katılım paylarının Kurum alacağına dönüşeceği ve bu alacakların tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un 51, 102 ve 106. maddeleri hariç diğer maddelerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

9. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 6183 sayılı Kanun'a göre yapılan takip, idari icra takip yöntemi olup Kurum icra dairesine müracaata gerek kalmadan kendisi ödeme emri düzenleyerek tebliğe çıkarmakta ve sonrasında icra takibine başlamaktadır. Kurum tarafından kendisine ödeme emri gönderilen borçlunun, itirazı varsa tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içerisinde yetkili iş mahkemesinde ödeme emrinin iptali davası açması gerekmektedir.

10. Nitekim 6183 sayılı Kanun'un 58. maddesinin 1. fıkrasına göre; "Kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahıs, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen

ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine bakan vergi itiraz komisyonu nezdinde itirazda bulunabilir. İtirazın şekli, incelenmesi ve itiraz incelemelerinin iadesi hususlarında Vergi Usul Kanunu hükümleri tatbik olunur..." hükmü mevcut iken maddenin 1. fıkrasındaki "7" ibaresi 28.11.2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile "15" olarak değiştirilmiş ve söz konusu değişikliğin 01.01.2018 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği anılan Kanun'un 123. maddesinde hükme bağlanmıştır.

11. Öte yandan 6183 sayılı Kanun'un 58. madde metninde itirazın "vergi itiraz komisyonuna yapılacağı" hükmü yer almakta ise de mülga 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinde yer alan "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.07.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir." ve hâlen yürürlükte bulunan 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir" yönündeki hükümler ile davalı Kurum bünyesinde 6183 sayılı Kanun'un itiraz mercii olarak belirttiği vergi itiraz komisyonunun bulunmaması hususu birlikte değerlendirildiğinde Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsili yönünden 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğacak uyuşmazlıklarda maddede belirtilen vergi itiraz komisyonuna itiraz yolunun iş mahkemesine dava açılması yolu olarak kabulü zorunludur.

12. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 14.05.2019 tarihli ve 2015/10-3514 Esas, 2019/557 Karar; 30.06.2020 tarihli ve 2018/10-1022 Esas, 2020/496 Karar ile 06.12.2022 tarihli ve 2021/(21)10-457 Esas, 2022/1757 Karar sayılı kararlarında da aynı ilkeler benimsenmiştir.

13. Yeri gelmişken belirtilmelidir ki Kurum alacağı için 6183 sayılı Kanun'un 55. maddesi uyarınca düzenlenip tebliğ edilen ödeme emrine karşı borçlunun aynı Kanun'un 58. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ödeme emrine itirazı için öngörülen 7 (değişiklikten sonra 15) günlük sürenin Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 15.10.2019 tarihli ve 2017/21-243 Esas, 2019/1061 Karar ile 30.06.2020 tarihli ve 2018/10-1022 Esas, 2020/496 Karar sayılı kararlarında da benimsendiği üzere hak düşürücü nitelikte olduğu konusunda kuşku bulunmamaktadır. Hak düşürücü süre, niteliği itibarıyla def'i değil itiraz olup sonuçlarını kendiliğinden meydana getirir ve resen göz önünde tutulur.

14. Ödeme emrinin iptali istemine ilişkin olarak anılan maddeye dayanılarak açılacak dava "menfi tespit" niteliğinde olup "böyle bir borcu olmadığı" veya "kısmen ödendiği" veya "zamanaşımına uğradığı" iddiaları dışında başka bir itiraz nedeni ileri sürülemeyecektir.

15. Bu aşamada zamanaşımı ile ilgili yasal düzenlemelere kısaca

değinilmelidir.

16. Muacceliyet, bir borç ilişkisinde alacaklının edimi isteyebileceği ve borçlunun da bu isteme uyararak edimi ifa etmekle yükümlü olduğu anı belirler. Bir başka deyişle söz konusu anda borç, ifa kabiliyeti kazanır ve alacaklı yine o anda edimi kabul etmekle yükümlü olur. Bir alacağın ya da borcun muaccel olması, ilke olarak edimin ifası için öngörölmüş bulunan vadenin dolmasıyla gerçekleşir. Borcun ifası için öngörölen vade kanundan, işin özelliklerinden ya da dürüstlük kuralından çıkarılamıyorsa bu durumda 818 sayılı Kanun'un 74. maddesinde (TBK 90. madde) belirtilen borcun “hemen ifa ve derhal icrası talep edilebilir” hükmü uygulama alanı bulacaktır. 506 sayılı Kanun'un 80. maddesindeki prim borcunun en geç ertesi ayın sonuna kadar Kuruma ödeneceğine dair düzenlemeye göre prim borcunun vadesinin belirlenmiş olması karşısında Kurum alacağının anılan tarihte muaccel olacağı belirgindir.

17. Bilindiği üzere 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinin 08.12.1993 tarihli ve 3917 sayılı Kanun ile değiştirilmesinden önceki dönemde prim alacağı ve gecikme zamları yönünden anılan Kanun'da zamanaşımı süresi ve başlangıcına ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığından Kurum alacağının zamanaşımı yönünden genel hükümlere tâbi olduğu, buna göre zamanaşımı süresinin 818 sayılı Kanun'un 125. maddesi (TBK 146. madde) uyarınca 10 yıl olduğu ve zamanaşımının başlangıç tarihi aynı Kanun'un 128. maddesine göre alacağın muaccel olduğu tarih olarak kabul edilmekteydi. O hâlde 506 sayılı Kanun'un 80. maddesine göre her aya ait prim borcu ertesi ayın sonuna kadar ödenmesi gerektiğinden zamanaşımının başlangıcı her prim ayı bakımından o aya ilişkin ödeme süresinin sona erdiği tarih olup her ay ödenmesi gereken prim borcu ertesi ayın sonunda muaccel hâle gelmektedir.

18. 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinde 08.12.1993 tarihli ve 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile anılan madde; “...Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır...” şeklinde düzenlenmiştir. 3917 sayılı Kanun'un yürürlük tarihine kadar olan dönemde, sigorta prim alacakları İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edilmekte iken 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 08.12.1993 tarihinden itibaren Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun uygulanmaya başlanmıştır.

19. 6183 sayılı Kanun'un “Tahsil zamanaşımı” başlıklı 102. maddesi; “Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar” şeklinde hüküm içermektedir. Bu düzenleme karşısında 08.12.1993 tarihinden itibaren Kurumun prim alacaklarının tahsilinde zamanaşımı yönünden 6183 sayılı Kanun'da düzenlenen 5 yıllık

zamanaşımı süresi uygulanmaya başlanmış ve sürenin başlangıcı alacağın vadesinin rastladığı takvim yılını izleyen yılbaşı olarak belirlenmiştir. Açıklanan düzenleme bu kez 30.09.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'nun 38. maddesiyle yeniden değiştirilerek; prim alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesi hariç diğer maddelerinin uygulanacağı belirtilmiş, sonrasında bu maddede 06.07.2004 tarihinde yürürlüğe giren 24.06.2004 tarihli ve 5198 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile yeniden bir düzenleme yapılarak, 506 sayılı Kanunun 80. maddesinin 5. fıkrası; "...Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 ve 102 nci maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır..." şeklinde düzenlenmiştir. O hâlde 5198 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 06.07.2004 tarihinden itibaren Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un zamanaşımını düzenleyen 102. maddesinin uygulanamayacağı hükme bağlanarak 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önceki genel hükümlere ve dolayısıyla 10 yıllık zamanaşımı dönemine geri dönmüştür.

20. Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde zamanaşımı süresi bakımından, 08.12.1993 tarihi öncesine ve 06.07.2004 sonrasına ilişkin prim ve diğer alacaklar yönünden Kurumun alacak hakkı, 818 sayılı Kanun'un 125. maddesinde öngörülen 10 yıllık zamanaşımı süresine tâbi olup zamanaşımının başlangıç tarihi, anılan Kanun'un 128. maddesi gereğince alacağın muaccel olduğu tarih olup zamanaşımının kesilmesi ile durmasına ilişkin 132 ve devamındaki maddeler uygulama alanı bulmaktadır. 08.12.1993–05.07.2004 tarihleri arasındaki prim ve diğer alacaklar yönünden ise uygulanması gereken 6183 sayılı Kanun'un 102. maddesine göre 5 yıl olan zamanaşımı süresinin başlangıcı da alacağın vadesinin rastladığı takvim yılını izleyen takvim yılının başı olarak kabul edilmelidir.

21. Bu husus son olarak 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi ile aynı Kanun'un 108. maddesi gereğince 01.07.2008 tarihinde yürürlüğe giren 88. maddesinde düzenlenmiştir. 5510 sayılı Kanunun "Primlerin ödenmesi" başlığını taşıyan 88. maddesinin 16. fıkrasında, Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un 51, 102 ve 106. maddeleri hariç diğer maddelerinin uygulanacağı belirtildikten sonra yine 5510 sayılı Kanun'un 17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 56. maddesi ile değişik "Devir, temlik, haciz ve Kurum alacaklarında zamanaşımı" başlıklı 93. maddesinin 2. fıkrası, "...Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zamanaşımına tâbidir. Kurumun prim ve diğer alacakları; mahkeme kararı sonucunda doğmuş ise mahkeme kararının kesinleşme tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden doğmuş ise rapor tarihinden, kamu idarelerinin

denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden doğmuş ise bu soruşturma, denetim ve inceleme sonuçlarının Kuruma intikal ettiği tarihten veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden doğmuş ise bilgi ve belgenin Kuruma intikal ettiği tarihten itibaren, zamanaşımı on yıl olarak uygulanır...” şeklinde düzenlenmiştir. Görüldüğü üzere 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi ile zamanaşımı süresiyle ilgili olarak özel bir düzenleme getirilmiş, Kurumun prim ve diğer alacaklarının 10 yıllık zamanaşımı süresine tâbi olduğu, sürenin başlangıcının ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başı olduğu belirtilmiştir. 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi muacceliyet tarihinin belirlenmesinde, dolayısıyla zamanaşımı süresinin başlangıcının tespitinde Borçlar Kanunu'nun uygulanmasına son vermiştir. O hâlde maddenin yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonraki primler için zamanaşımı başlangıcı ödeme dönemini takip eden takvim yılı başından itibaren başlayacaktır. Genel olan bu tanımlama dışında istisnai olarak 93. maddenin 2. fıkrasının 2. cümlesinde önceki düzenlemelerden farklı olarak zamanaşımının başlangıç tarihi, özel durumlardan doğan prim ve diğer alacaklar yönünden ayrıca ve ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Buna göre Kurumun prim ve diğer alacakları, mahkeme kararı sonucunda doğmuş ise, mahkeme kararının kesinleşme tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden doğmuş ise rapor tarihinden, kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden doğmuş ise, bu soruşturma, denetim ve inceleme sonuçlarının Kuruma intikal ettiği tarihten veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden doğmuş ise bilgi ve belgenin Kuruma intikal ettiği tarihten itibaren, zamanaşımı süresinin başlatılması gerekecektir. Ayrıca 5510 sayılı Kanun'da 93. maddesinin geriye yürüyeceğine olanak veren bir düzenleme bulunmadığından bu maddenin geçmişe yönelik uygulanamayacağının kabulü gerekir.

22. Sonuç olarak belirtilmelidir ki, Kurumun süresi içerisinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsil zamanaşımı, diğer bir ifade ile zamanaşımının süresi ve başlangıç tarihi alacağın doğduğu, tahakkuk ettirildiği (muaccel olduğu) tarihte yürürlükte bulunan kurallara göre belirlenir. Ayrıca belirtmek gerekir ki asıl borçlu işveren Kurum alacaklarıyla ilgili zamanaşımı konusunda hangi esaslara tâbi ise aksine açık düzenleme bulunmadığından onunla birlikte şahsi sorumluluğu kabul edilenler de aynı esaslara tâbidir. Buna göre Kurumun prim alacağı için tek zamanaşımı süresi söz konusudur (Mahmut Kabakcı, Sosyal Sigorta Prim Borçlarından Şahsi Sorumluluk, İstanbul 2019, s. 484).

23. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 06.12.2013 tarihli ve 2013/10-433 Esas, 2013/1649 Karar; 04.04.2018 tarihli ve 2015/21-982 Esas, 2018/679 Karar ile 05.03.2020 tarihli ve 2017/21-3027 Esas, 2020/256 Karar sayılı kararları da aynı yöndedir.

24. Geline bu aşamada prim ve diğer alacaklardan işverenler ile birlikte sorumluluğa ilişkin yasal düzenlemelere kısaca değinilmelidir.

25. Primlerin düzenli ve zamanında ödenmesini sağlamak amacıyla işverenler ile birlikte sorumlu olanlar yönünden kanun koyucu bir takım düzenlemeler yapma gereği duymuştur. Nitekim 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinin 12. fıkrası uyarınca; "Sigorta primlerini haklı sebepleri olmaksızın, birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde tahakkuk ve tediye etmeyen kamu kurum ve kuruluşların tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri mesul muhasip, sayman ile tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri kuruma karşı, işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur". 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin 20. fıkrası da aynı doğrultuda olup "...Sigorta primlerini haklı sebepleri olmaksızın birinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde tahakkuk ve tediye etmeyen kamu kurum ve kuruluşlarının tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri mesul muhasip, sayman ve tüzel kişiliğe haiz diğer işverenlerin üst düzeyindeki yönetici veya yetkilileri kuruma karşı, işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur..." şeklinde düzenlenmiştir.

26. Anayasa Mahkemesinin 03.04.2015 tarihli ve 29315 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2014/144 Esas, 2015/29 Karar sayılı kararında da kamu hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli kaynağın elde edilmesi adına Devletin vergi ve diğer kamu alacaklarının takip ve tahsilini sağlamak üzere hukuki düzenlemeler yapma konusunda takdir yetkisi bulunduğu, kanun koyucunun amme alacağını güvenceye almak bakımından sorumluluğun yaygınlaştırılması yoluna gidebileceği gibi müteselsil sorumluluk da öngörebileceği belirtilmiştir.

27. Öte yandan 506 sayılı Kanun'un 80. maddesinde 01.12.1993 tarihli ve 3917 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanun'un uygulanmasının yolu açılmış ve böylelikle bu Kanun'daki şahsi sorumlulukla ilgili hükümlerin prim alacakları yönünden de uygulanması mümkün hâle gelmiştir.

28. 6183 sayılı Kanun'a 25.05.1995 tarihli ve 4108 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile eklenen mükerrer 35. madde ile de, "Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacakları, kanuni temsilcilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekkülü idare edenlerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmü, yabancı şahıs veya kurumların Türkiye'deki mümessilleri hakkında da uygulanır.

Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını kaldırmaz.

Temsilciler, teşekkülü idare edenler veya mümessiller, bu madde gereğince ödedikleri tutarlar için asıl amme borçlusuna rücu edebilirler." yönünde düzenleme

yapılmıştır.

29. Yine 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35. maddesine 04.06.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun ile

"...(Ek fıkra: 4/6/2008-5766/4 md.) Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.

(Ek fıkra: 4/6/2008-5766/4 md.) Kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümler, bu maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmaz." şeklinde eklenen 5 ve 6. fıkralarla kanuni temsilcilerin sorumluluğu artırılmıştır.

30. Ancak Anayasa Mahkemesinin 19.03.2015 tarihli ve 2014/144 Esas, 2015/29 Karar sayılı kararı ile, "...213 sayılı Kanun'un 10. maddesinde, kanuni temsilcilerin sorumluluklarına ilişkin hükümlerin düzenlenmiş olması, bu Kanun kapsamındaki amme alacaklarının takibinin itiraz konusu kurala göre yapılmasına engel teşkil etmemektedir. Dolayısıyla itiraz konusu kural nedeniyle, 213 sayılı Kanun kapsamına giren amme alacakları da dâhil olmak üzere tüm amme alacakları için takip yapılması mümkündür. Bu durumda her iki kanunun aynı maddi olaya uygulanabilmesi nedeniyle, iki ayrı kanuni düzenlemeden hangisinin uygulanacağı konusunda belirsizlik oluşmaktadır. Dolayısıyla itiraz konusu kural, hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmamaktadır..." gerekçesiyle Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğundan iptaline karar verilmiştir.

31. Hâl böyle olmakla birlikte gerek 506 sayılı Kanun'da gerekse 5510 sayılı Kanun'da yer alan kanuni temsilcilerin sorumluluğuna ilişkin hükümler prim alacakları söz konusu olduğunda özel düzenleme niteliği taşıdığından uygulanma önceliğine sahiptir.

32. Görüldüğü üzere prim alacağının tahakkuk ettiği ve ödenmesi gereken dönemde özel hukuk tüzel kişilerinin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olup 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra oluşan prim borçları yönünden işveren ile birlikte müteselsilen sorumluluk koşullarının oluşması için şirketin yönetim kurulu üyesi olunması yeterli görülmüş bunun yanında ayrıca üst düzey yönetici, yönetim kurul başkanı veya başkan yardımcısı gibi ünvan taşıması veya başka bir anlatımla ayrıca şirketin temsil ve ilzam yetkisine sahip yönetim kurulu üyesi olunması aranmamıştır.

33. 506 sayılı Kanun'un 80. maddesi ve 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinde ayrıca "haklı bir sebep olmaksızın" ifadesine yer verilmiştir. Buna göre kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri yönünden primlerin ödenememesi

haklı bir nedene dayanmakta ise prim borcundan ötürü şahsen sorumlu tutulamazlar. Diğer bir anlatımla prim borcundan müteselsilen sorumlu olan üst düzeydeki yönetici ve yetkililer borcun haklı nedenle ödenemediği savunmasında bulunabilirler ve haklı nedenin varlığı hâlinde prim borcundan dolayı Kuruma karşı işverenle birlikte müteselsilen sorumlu tutulamazlar.

34. Haklı nedenlerin neler olduğu konusunda gerek 506 sayılı Kanun'da gerekse 5510 sayılı Kanun'da bir açıklık bulunmamaktadır. Hangi hâllerin haklı sebep teşkil ettiği, her olaydaki özel koşullar ile hukuki ve maddi olgulara göre değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme yapılırken diğer kanunlardaki düzenlemelerden yararlanılmalı ve özellikle sosyal güvenlik hukuku ilkeleri göz önünde tutulmalıdır.

35. Somut olayda davacı dava dilekçesinde davalı Kurum tarafından dava dışı şirketin 1998-2005 yılları arasındaki döneme ilişkin prim, işsizlik sigortası primi ve damga vergisi borçlarından dolayı banka hesaplarına haciz konulduğunu tesadüfen öğrendiğini, 14.04.2006 tarihinde şirketteki görevinde istifa ettiğini, 30.08.2005 tarihi itibarıyla şirketle olan ilişkisinin fiilen bittiğini, öte yandan dava konusu borca ilişkin kendisine tebligat yapılmadığını, dava dışı şirkete ait zamanaşımına uğrayan borçlar nedeniyle adına ödeme emri düzenlenmediği gibi şirket adına aciz vesikası da alınmadığını ileri sürerek kendisine ait banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasını, davacı vekili ise 04.07.2017 tarihli dilekçesinde dava dışı şirketin borçlarından dolayı haksız ve hukuka aykırı olarak müvekkili adına gönderilen ödeme emirlerinin iptali ile müvekkilinin banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasını talep ettiği, ödeme emirleri getirildikten sonra yapılan yargılama sonucunda İlk Derece Mahkemesince davacının davalı şirketten 30.08.2005 tarihinde istifa ettiği, borcun zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle davanın kabulü ile davacının banka hesaplarına konulan hacizlerin kaldırılmasına dair verilen kararın davalı Kurum vekilinin istinaf başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince davacının ödeme emirlerini tebliğ almasıyla kesinleştiği, 26.03.1998-08.11.2005 tarihleri arasında üst düzey yönetici ve imza yetkisine sahip olması nedeniyle borçlardan sorumlu olduğu, davacı hakkında 20.04.2010 tarihinde maaş haczi uygulanması ve 25.07.2017 tarihinde kesintilerin başlaması nedeniyle tahsil zamanaşımı süresinin söz konusu olmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulüne, ilk derece mahkemesi kararı kaldırılıp düzeltilerek yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın reddine karar verildiği, kararın davacı vekili tarafından temyizi üzerine Özel Dairece araştırma ve incelemeye yönelik bozma kararı sonrası Bölge Adliye Mahkemesince direnme kararı verildiği anlaşılmıştır.

36. Şu hâlde yukarıda yapılan açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde davacının dava dilekçesinde banka hesaplarına kendisi hakkında konulan hacizlerin kaldırılması talebinin yanı sıra yargılama aşamasında adına çıkarılan ödeme emirlerinin iptalini de talep ettiği gözetildiğinde öncelikle

HMK'nın 31. maddesi gereğince davacının talebi net olarak açıklattırılarak belirlenmeli, ayrıca dosyadaki çoğu ödeme emirleri dava dışı şirket adına düzenlenmişken tebligatın davacı adına çıkarıldığı, bir kısım ödeme emirlerinin ise davacı adına çıkarılmasına rağmen tebligatın kime hangi tarihte yapıldığının tespit edilemediği ve dosyada dava dışı şirkette davacının yönetim kurulu üyeliği yaptığına dair kayıtlar bulunmadığı anlaşıldığından dava konusu ayrı ayrı her bir ödeme emri ve buna ilişkin tebliğ belgesi ile davacının yönetim kurulu üyesi olduğu döneme ilişkin yönetim kurulu kararını içeren dava dışı şirketin ticaret sicil kayıtları getirildikten sonra ödeme emirlerinin tebliğleri ile hak düşürücü süreler irdelenmeli, davacı hakkında kesinleşen takiplerin varlığı araştırılarak davalı Kurumca yapılan işlemlerin ve konulan hacizlerin şekil ve dayanaklarıyla sorumluluk bakımından davacının dava dışı şirketteki hukuki konumu gereği 506 sayılı Kanun'un 80. maddesi gereğince sorumluluk şartlarının oluşup oluşmadığı ve dava dışı şirketten istifa ettiği hususu üzerinde de durulmak suretiyle sonucuna göre bir karar karar verilmelidir.

37. Hâl böyle olunca direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen ve yukarıda açıklanan ilave gerekçe ve nedenlerden dolayı bozulması gerekmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen ve yukarıda açıklanan ilave gerekçe ve nedenlerden dolayı HMK'nın 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın HMK'nın 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.10.2025 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.